

singen van physische en chemische wetten, maar in een inzicht in het doelmatig en wetmatig verband, de eenige juiste basis ook voor de ontwikkeling der klinische wetenschappen.

Al heeft de moderne biologie zich wel los gemaakt van de mechanische levensbeschouwing der vorige decennien, daarmee heeft zij zich niet uitgesproken voor een vitalistische opvatting. Om dit wel te verstaan dient hier te worden opgemerkt, dat bewust of onbewust bij den onderzoeker ook thans nog de overtuiging leeft, dat in de toekomst een mechanische verklaring ook van de meest ingewikkelde levensverschijnselen mogelijk zal blijken te zijn en men voor de tegengestelde meening bewijzen verlangt. Daarbij komt, dat nog menigeen in de dwaling verkeert, dat het vitalisme breekt met de causale natuurverklaring en in strijd zou zijn met de wet van het behoud der energie.

Noch het een, noch het ander is juist. De verlangde positieve bewijzen voor de werkzaamheid van een immaterieelen factor in het leven zijn gegeven; echter niet op het terrein van de orgaan-fysiologie, maar op dat van de erfelijkheid, de ontwikkeling uit het ei en het handelen der dieren.

Voor deze verschijnselen hebben verschillende biologen met name DRIESCH langs logischen weg aangetoond, dat een machine-theorie hier nooit de verklaring der waargenomen verschijnselen zal kunnen geven. De redeneering van DRIESCH is voor de biologische wetenschap ook om de daarbij toegepaste methode van groote beteekenis (9). In zijn geschiedenis en theorie van het vitalisme heeft DRIESCH reeds deze methode toegepast.

Na eerst te hebben vastgesteld, dat wij logisch gedwongen zijn aan te nemen, dat „The degree of manifoldness of a natural system can never increase of itself, i. e. without a cause as its quasi-sufficient reason”, meent DRIESCH (10) in staat te zijn a priori vier typen of wijzen van wording voor de natuurlijke systemen te kunnen vaststellen.

Een van deze wordingswijzen is de „unifying or individualising causality” waarbij een systeem van een zeker aantal dingen overgaat in een toestand met een grooter aantal relaties tusschen deze dingen.